

23.7.10

60b (לא זו אף זו קתני) → 61b (משנה ר')

1. רבו עצבותם אחר מהרו בל אסיד נקפיהם מדם ובל אשא את שמונתם על שפתי: תהלים טז, ד

2. זבח לאלהים יחרם בלתי לה' לברו: שמות כב, יט

3. וילך ויעבד אלהים אחרים וישתחוו להם ולשמש או לירח או לכל צבא השמים אשר לא צוית: דברים יז, ג

4. והוצאת את האיש ההוא או את האשה ההוא אשר עשו את הדבר הרע הזה אל שעריך את האיש או את האשה וסקלתם באבנים ומתו: דברים יז, ה

5. כי לא תשתחוה לאל אחר כי ה' קנא שמו אל קנא הוא: שמות לד, יד

6. השמר לך פן תנקש אחריהם אחרי השמים מפניך ופן תדרש לאלהיהם לאמר איכה יעבדו הגוים האלה את אלהיהם ואעשה כן גם אני: דברים יב, ל

7. ולא יזבחו עוד את זבחייהם לשעירים אשר הם זנים אחריהם חקת עולם תהיה זאת להם לדירתם: ויקרא יז, ז

8. לא תעשה לך פסל וכל תמונה אשר בשמים ממעל ואשר בארץ מתחת ואשר במים מתחת לארץ: שמות כג, ג

9. לא תאבה לו ולא תשמע אליו ולא תחוס עינד עליו ולא תחמל ולא תכסה עליו: דברים יג, ט

10. כי יסיתך אחיך בן אמו או בנד או בתד או אשת חיקך או רעד אשר כנפשו בסתר לאמר גלכה ונעבדה אלהים אחרים אשר לא ידעת אתה ואבתיך: דברים יג, ז

11. מאלה העמים אשר סביבתיכם הקרבים אליך או הרחוקים ממך מקצה הארץ ועד קצה הארץ: דברים יג, ח

I עבודה זרה parameters of משנה ו'

- a *Liabile*: עובד (ירמיה) – ר' in whatever fashion is its usual form
 - i *And*: slaughtering, libating (includes זרה"ד as per v. 1), burning (incense and fats), bowing
 - ii *And*: verbal acceptance of it as a god, or saying to it "you are my god" etc.
- b *Exempt*: other acts of worship, e.g. embracing, kissing, sweeping in front of the idol etc. – violation of ל"ה
- c *Exempt*: taking a vow or oath in its name – violation of ל"ת – exempt from סקילה
 - i *Note*: defecating in front of פעור or placing a stone in front of Mercury is its עבודה (liable as per 1st clause)

II Sources:

- a *v*: w/o "אלהים" סד"א, the referent is שחוטו חוץ; defines as ע"ז
 - i *Challenge*: we already know that כרת is שחוטו חוץ
 - 1 *Answer*: סד"א that כרת is if done w/o התראה, סקילה if done with התראה
- b *Then*: ה' alone directs all עבודות that are done in the עזרה/מקדש (includes וקיסור)
 - i *Bowing* (which is not done as part of עבודה): vv. 3-4, with prohibition in v. 5
 - ii *However*: עבודות not done לה' are not included, as per זביחה
- c *Challenge* (to אב"י): perhaps השתחוואה is the index, implying that any עבודת כבוד would carry liability
 - i *And*: v. 1 would be necessary to teach מעבודה לעבודה
 - 1 *Block*: ר' יוחנן infers מחשבין from פיגול, v. 1 is still extra, needed for our לימוד
 - (a) *But*: ר"ל may learn מחשבין from v. 1 and accept challenge
 - (b) *Double block*: ר"י may still need פסוק to generate liability in case of לע"ז
 - (i) *And*: ר"ל may still not need פסוק, as man is still liable, even if animal is בהנאה
 - 2 *Challenge to challenge*: if so, what is v. 6 excluding – פוער, as that is subsumed under השתחוואה (כבוד)
 - (a) *Must be*: פוער to Mercury – סד"א, since it's worship is degrading (w/stones), this is חייב – קמ"ל v. 6
 - 3 *Note*: ר"י's ruling that זובח to Mercury is liable as per v. 7 – should be covered under השתחוואה
 - (a) *Answer*: could be a case of slaughtering להכעיס (not to adore Mercury, but to anger ב"ד etc.)

III Resolving apparent contradiction between our משנה and ז', where verbal acceptance alone is מחייב

- a *Answer1* (רב המנונא): our משנה – where he states that he only accepts the god at point of worship
- b *Answer2* (רב יוסף): it is dependent on יהודה ר"מ/ר' – in re ועבדוני (v. 8)
 - i *Autorejection*: ר' יהודה confirms משנה ז'
 - ii *And*: dispute is in case others say "yes" to his demand; ר"מ thinks they are serious, ר"י – facetious
- c *Answer3* (רב יוסף): individual/group: in one case, (t)he(y) follow(s) (v. 9), else, (t)he(y) counsel and make own decision
 - i (*Note*: there are two different versions here, assigning "taking counsel" either to יחיד or רבים)
 - ii *Challenge* (אב"י): individual or group listening to מסית are equalized, as per v. 10
 - 1 *Distinctions*: only for מיתה (סקילה) for indiv./סייף for group) and estate (maintained/destroyed)
- d *Answer4* (אב"י): if he convinces himself – only at עבודה; if convinced by others (מסית) – at verbal acceptance
 - i *Proof*: v. 9 – as soon as he desires to listen to the מסית, he is liable
- e *Answer5* (רבא): both are cases where he is ניסת; if the מסית explains the nature of the god, liable at verbal acceptance
 - i *Proof*: v. 11 – equates distant gods with "local" – to know their "nature"
- f *Answer6* (רב אשי): משנה ז' is a case of an apostate; once he verbally accepts, he won't recant
- g *Answer7* (רבנא): משניות are sequenced – not only עובד (our משנה), also verbal acceptance generates liability